

חכמת נשים

דברים יקרים מלך אל לך
מאת הרבנית
נעמי טמאלי תליט"א
אשת חבר למור ועט"ר
הגה"צ רבינו
בניהו טמאלי תליט"א
ראש ישיבת המקובלים
נהר שלום תכנ"ץ

גליון מס' 241

פרשת ואתחנן התשוב"ג

שבת נחמו

בתשעה באב נהגו כל בית ישראל לקרא מגילת איכה שחיבר ירמיה הנביא על חרבן בית המקדש.

בספר "תורת העולה" מונבא הסיפור על אפלטון - הפילוסוף הגדול, שבא לירושלים עם נבוכדנצר הרשע, ולאחר חרבן בית המקדש נכנס להר הבית וראה את ירמיהו בוכה מאוד ומרים קול נהי וקינה על החרבן.

שאל אותו אפלטון שתי שאלות: האחת, אתה חכם בישראל, מדוע הנך בוכה על עצים ואבנים, והשאלה השנייה: הבית הלא כבר נחרב, ואין ראוי לחכם לבכות על העבר. השיב לו ירמיה אתה בתור פילוסוף, יש לך בוודאי כמה ספיקות פילוסופיות שעדין אין לך פתרונות עליהם. אמר לו אפלטון: ודאי כן הדבר, ויש לי הרבה ספיקות שחושבני שאין אף אחד בעולם שיוכל לפשוט לי אותם. אמר לו ירמיה: אמור לי אותם הספיקות ואני אפשוט, אמר לו אפלטון ספיקותיו, וירמיה פשט לו את כולם כלאחר יד, נדהם אפלטון מאד מזה, ותמה האם עומד לפניו ילוד אשה שיהיה מלא בחכמה רבה כל כך.

ענה לו ירמיה: את כל החכמה הזו ששמעת - שאבתי מהעצים והאבנים הללו בעת השראת השכינה, משום כך אני בוכה כל כך, ועל שאלתך השנייה היאך נאה לחכם לבכות על העבר, על זה לא אוכל לענות ולהשיב לך, כי אינך מסוגל להבין זאת. עד כאן.

גוי איננו מסוגל להבין את סוד הדמעות, איננו מסוגל להבין את שפת הדמעות, שהיא שפת הנשמה. כי אצל הגוי הדמעות הן על העבר ואילו אצלנו אין אלה דמעות של העבר, כי בתוך הנשמה אין פילוג, והעבר וההווה חד הוא, משום שהנשמה היא חלק אלוה ממעל, ולפניו אין דבר כזה של התפלגות הזמן.

והוסיף על זה הסבא מקלם זצ"ל, כי יש להתבונן מכאן על גודל קדושת נשמת ישראל, שדבר שכזה, אשר ההדיוט והקטן שבישראל מבין בפשטות, לא היה מסוגל להבין אפילו חכם גדול שבחכמי האומות כמו אפלטון.

עלינו לדעת כי ככל שירבה האדם בבכיה על חרבן בית המקדש הרי הוא מעורר רחמים בשמים, ואותו היגון מראה על טוהר הנפש שלו.

ככל שנוסה לתאר את עומק האסון של חרבן הבית והריגת הצדיקים לא נוכל לדעת את עצמתו הנווראה, שהרי אמרו רבותינו בתלמוד, שמיום שחרב בית המקדש לא נראית רקיע בטהרתה, כלומר השמים נתכסו בעננים דקים מאוד. כל זה ממחיש את האבל הנוור שאירע לעם ישראל (ברכות נט. מהרש"א שם).

אשרת
חילי
מי ימצא
זרחוק
מפנינים
מכרה

המשך בעמוד הבא

כאשר ראה ירמיה הנביא שבנוסף לחרבן בית המקדש נופלים גם חללים רבים מעם ישראל, הצדיקים הגדולים שבעם ישראל, עמודי עולם שכל התורה היתה שגורה בפייהם, ועמם נשים וטף, אמר "מי יתן ראשי מים ועיני מקור דמעה ואבכה יומם ולילה את חללי בת עמי".

באיזו אכזריות נהרגו עשרה הרוגי מלכות: רבי ישמעאל כהן גדול הפשיטו את עורו מעל פניו עד שיצאה נשמתו, רבי עקיבא סרקו את בשרו במסרקות של ברזל, את רבי חנניה בן תרדיון כרכו בספר תורה ושרפוהו והניחו על לבו ספוגין של צמר רטובים כדי שתצא נשמתו בזמן ממושך, עד שיצאה נשמתו מתוך עינויים, וכהנה רבות, אוי לאזניים שכך שומעות.

ואף אנו כאשר מתבוננים על ההרג הנורא שעשו לאחינו ישראל, לבנו נמס בקרבנו. בילקוט שמעוני (איכה תתרט"ז) על הפסוק (איכה ד', י') "ידי נשים רחמניות בישלו ילדיהן" אמרו: מעשה באשה אחת שהיו לה שלושה בנים והלכו בניה למלחמה, נטלה את בנה שהיא מניקתו ובישלתו בקדרה. כשבניה חזרו והתחילו לאכול את המאכל - הכירו בבשר שהיה בשר אחיהם התינוק, עלו לגג ונפלו ומתו. כך היה מצב הרעב בזמן חרבן הבית, ועליהם מקונן ירמיה "טובים היו חללי חרב מחללי רעב" כי אין לך קושי ממי שמת ברעב.

ומה גם, אם היו רוצים היהודים לבכות על המצב הנורא, הרשעים הללו לא היו נותנים להם, כמבואר בילקוט שמעוני (ירמיה רע"ט) אמר רב חמא: כיון שחרבה ציון וירושלים ובית המקדש, ונשרף ההיכל, ויצאו ישראל בשלשלאות של ברזל, היו מבקשים לבכות ולא הניחום השונאים אלא היו רודפים אותם ומכיני אותם על צואריהם שנאמר "על צוארינו נרדפנו".

אמנם לאמיתו של דבר צריכים אנו לזעוק אל השם ולהתחנן לפניו על המצב הנורא שבו אנו נמצאים. כמה יתומים ואלמנות, כמה הורים שכולים מתרבים בדורנו, ואין מי שיגן בעדנו כי אנשי אמונה אבדו, מה נדבר ומה נצטדק על עוונותינו המרובים, שבזמן שבית המקדש קיים כאשר היה אדם חוטא מיד היה מביא קרבן ושב בתשובה ומתכפר לו, ומאז החרבן שאין קרבן שיכפר בעדנו נשקעים אנו בעוונות, ומשום כך מתרבים הצרות, הבה ונרבה בתורה מצוות ומעשים טובים, כי הרי התורה שקולה כנגד כל הקרבנות כפי שנאמר "זאת התורה לעולה למנחה ולחטאת ולאשם ולמילואים ולזבח השלמים" (ויקרא ז' ל"ז) ודורשת הגמרא (מנחות קי.) שמי שלומד תורה לא צריך קרבן עולה, ולא מנחה ולא חטאת וכו' כי תלמוד תורה שקול כנגד כל הקרבנות.

וכדי להמחיש לנו עד כמה מחוייבים אנו לבכות ולהצטער על העדר בית מקדשנו, נביא משל שאמרו בענין זה.

משל לאשה שהתעברה לאחר שנים רבות של עקרות, והנה הגיעה שעת הלידה. הבעל כמובן התרגש מאוד, אך הנה ניגש אליו הרופא ואומר לו שישנו סיבוך עם הוולד, ועל כן ישנה אפשרות אחת מן השתיים - או שהאשה תשאור בחיים, או הוולד. כשמוע הבעל את הבשורה הקשה הזו חשב וחשב, ולא ידע מה להחליט. מצד אחד, עד שסוף סוף אשתו נתעברה וכל כך ציפו לולד הזה, כיצד אפשר להרגו, ומאידיך איך אפשר לאבד בשביל זה את אשת נעוריו, לחיות בלי אשתו שהיא עזר לו, אמר הבעל לרופא: נשאל את אשתי מה לעשות.

כשסיפרו למעוברת את הבעיה הקשה התחבטה מאוד ולבסוף החליטה שעדיף להשאיר את הולד בחיים והיא תהיה כפרה עבורו.

אשרת
חיל
מי ימצא
ורחוק
מפנינים
מכרה

חכמת נשים

אולם בקשה אחת היתה בפי המעוברת אל בעלה: שכשהילד יגדל, תמיד יזכירו לו את המעשה הזה שאמו מסרה את חייה בעבורו, בכדי שיכיר טובה לאמו, ותמיד יתפלל וילמד בעבורה להעלותה מדרגה לדרגה בגן עדן.

והנמשל הוא שבת המקדש היה משמש לנו כאם אוהבת, כשהיינו נטמאים בעבירות היינו מתנקים על ידי הקרבנות בבית המקדש ונטהרים לפני ה' רחום וחנון. אמנם מחמת ריבוי העוונות נתחייבו עם ישראל כלייה, והיה צריך לבחור אחת מן השתים, או שחלילה תהיה כליה לעם ישראל, או שתחת זה יחרב בית המקדש. וכשם שאמרו במשנה (סנהדרין מו.) שכשאיש מישראל נתחייב מיתה על ידי בית דין, מה השכינה אומרת, קלני מראשי קלני מזרועי, כלומר, (כביכול) כבד עלי ראשי וזרועי מרוב צער היהודי שיוצא להורג בעבור עוונותיו, כך בזמן חרבן הבית, כשראה הקב"ה שעם ישראל נתחייבו כליה, אמר: כבד עלי ראשי כנגד בית המקדש, כבד עלי זרועי כנגד עם ישראל משום ששניהם חשובים לי.

ואז הסכימו המזבח, הכרובים ובית המקדש ללכת כפרה בעבור עם ישראל, והעיקר שהם יפשטו במעשיהם. ואכן כך היה, שהקדוש ברוך הוא גרם לשריפת בית המקדש ושפך את כעסו על עצים ואבנים. וכשעם ישראל נזכרים בטובות שנעשו להם על ידי בית המקדש, מתפללים שהקדוש ברוך הוא יבנהו כבתחילה. יהי רצון שנזכה לראות בעיניים פקוחות את בית המקדש בבנינו, יחד עם השואת השכינה, כי בית המקדש הוא כאימא בשבילנו.

ואומרים רבותינו שביום תשעה באב נולד המשיח. יום זה הוא יום מיוחד של צפייה שלנו לביאת המשיח, שאנחנו עדיין ערות ומרגישות משהו מהקדושה, ואיכפת לנו מצער השכינה ומצער עם ישראל.

ומיד מגיע שבת נחמו, וקוראים בה את ההפטרה של הנחמות שנאמרו לעם ישראל, וכשעם ישראל מצטערים על חורבן בית המקדש ומורידים דמעות, מובטח להם כל הנחמות שנזכה לראות אותם בקרוב בימינו. אמן כ"ר.

בברכת שבת שלום

נעמי שמואלי

מעשיות וחיזוקים

על רבינו מרדכי שרעבי זע"א

רבינו היה נוהג לומר לעולים לקברו של רבי שמעון בר יוחאי, כי עיקר הלימוד על קברו הוא לימוד האידרא רבא ואידרא זוטא. כמו כן בענין ההשתטחות על קברות הצדיקים היה אומר: כי מי שרכש לעצמו ידיעה אמיתית ומקיפה בתורת הקבלה והיחודים, אף אם יושב בביתו יכול לכוון כוונות ויחודים כידוע ליודעי הח"ן, ועי"ז הוא מתקשר לנשמת הצדיק שהלך כבר לבית עולמו, ונחשב לו כאילו עומד על קברו של הצדיק ומתפלל שם, ועל ידי כן אף מקבל את השפע הרוחני הנמשך מנשמתו הקדושה של הצדיק. וכן העיד הגה"ח רבי חיים סנואני זע"א על רבינו שהוא יושב בביתו שבירושלים ומכוין משם את יחוד ההשתטחות על קברי הצדיקים.

ארטיק אבטיח (10 ארטיקים)

המצרכים:

סירופ סוכר

150 גרם סוכר

150 גרם מים

700 גרם אבטיח ללא גרעינים חתוך לקוביות

הכנת סירופ סוכר:

שמים את המים והסוכר בסיר ומבשלים עד לרתיחה, ממשיכים לבשל עוד דקה, מסירים מהאש ומצננים.

הכנת הקרטיב:

טוחנים את האבטיח במעבד מזון לקבלת מיץ אבטיח. אם יש צורך מעבירים אותו דרך מסננת גסה על מנת להוריד סיבים גדולים וגרעינים.

מערבבים את מיץ האבטיח עם הסירופ ויוצקים לתבניות אם לתבנית שלכם יש מתקן מיוחד שמחזיק את המקל אז מכניסים את המקלות ומעבירים להקפאה של 2-3 שעות

אם לתבנית שלכם אין מתקן כזה אז לא מכניסים את המקלות ומקפאים שעה עד שעה וחצי. כשהארטיקים מתחילים להתקשות מעט, נועצים פנימה את המקלות ומחזירים למקפוא לשעה עד שעה וחצי נוספים.

חילוץ הארטיקים

כשרוצים לחלץ את הארטיקים מהתבנית, טובלים אותה לכמה שניות במים חמימים ומושכים אותם בעדינות החוצה.

לבריאות ובהצלחה
שבת שלום